

ŽIVNOSTENSKÉ NOVINY

INFORMÁCIE SLOVENSKEJ

ŽIVNOSTENSKEJ KOMORY

Ročník 19

NOVEMBER – DECEMBER 2018

Číslo 11 – 12

20 ROKOV SLOVENSKEJ ŽIVNOSTENSKEJ KOMORY

Vznik a poslanie SŽK

Slovenská živnostenská komora (ďalej len SŽK) bola ustanovená v zmysle zákona č. 126/1998 Z. z. dňa 12. decembra 1998 v Žiline. Sídлом komory zo zákona je Žilina. Na ustanovujúcom zhromaždení delegátov sa zúčastnilo 96 delegátov – za každý kraj Slovenska po 12 delegátov, ktorí zastupovali 482 zakladajúcich členov komory podnikajúcich ako fyzické osoby. Prítomní delegáti schválili štatút komory, volebný a rokovací poriadok, predstaven-

stvo a dozornú radu komory. Prvým predsedom komory bol zvolený Dušan Hruštinec.

Komora ako samosprávna právnická osoba výrazne ovplyvňuje oblasť živ-

Nestor živnostenského podnikania na Slovensku - Prof. Ing. Anton Raško a Ing. Vojtech Gottschall

nostenského podnikania v SR, najmä pri plnení verejnoprávnych úloh, pri využívaní poznatkov kontrolných orgánov ako Slovenskej obchodnej inšpekcie, štátnych skúšobní a pod.

Pôsobnosť komory súvisí s jej poslaním, najmä v oblasti rozvoja malého a stredného podnikania, ochranou a podporou svojich členov (členstvo v komore je dobrovoľné). V rokoch 1999 – 2004 posudzovala a vyjadrovala sa k žiadostiam o vydanie koncesie, k riadnemu a odbornému prevádzkovaniu živnosti. Od roku 2001 SŽK v zmysle § 22 Živnostenského

(pokračovanie na strane 2)

ho zákona vykonáva skúšky odbornej spôsobilosti pre remeselné živnosti. Za roky 2001 – 2007 sa vykonalo viac ako štyritisíc skúšok odbornej spôsobilosti najmä v živnostiach kozmetické služby, holičstvo a kadeľníctvo, pohostinská činnosť, stolárstvo, murárstvo a iné. V rokoch 2006 – 2007 v zmysle zákona o pohrebniectve sa v SŽK konali aj kvalifikačné skúšky pre prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória. Vo vykonávaní skúšok o odbornej spôsobilosti komora pokračuje aj v súčasnosti, naposledy uskutočnila vzdelávací program pre odbornosť sladovník – pivovarník.

Jedna z hlavných činností Slovenskej živnostenskej komory je zameraná na vzdelávanie a poradenstvo. SŽK má potvrdenie o akreditácii pre vzdelávacie aktivity: „Príprava na začatie prevádzkovania, alebo vykonávania samostatne zárobkovej činnosti“, „Ako podnikateľ“, „Odborná príprava na prevádzkovanie pohrebiska, pohrebnej služby a krematória“, „Školenie a distančné školenie z nariadenia ES 852/2004 o hygiene potravín“.

Úlohy krajských, resp. okresných zložiek komory sa týkajú najmä vzťahu k miestnym orgánom štátnej správy a obciam, ale aj posudzovania žiadateľov o členstvo v komore. V komore pracujú celoslovenské odborné odvetvové sekcie so zameraním na plnenie úloh vyplývajúcich SŽK zo zákona o SŽK a Živnostenského zákona, pri Predstavenstve SŽK pôsobia výbory, a to Výbor pre legislatívu, Ekonomický výbor, Výbor pre

vzdelávanie a Mediálny výbor.

Komora významne vstupuje do procesu odborného vzdelávania v stredných odborných učilištiach a združených stredných školách. Deleguje svojich členov do skúšobných komisií pri záverečných skúškach, vyjadruje sa k žiadostiam fyzických osôb o zriadenie pracoviska praktického vyučovania a pod. Spolupracuje s Ministerstvom školstva SR pri príprave legislatívnych návrhov pre zabezpečenie kvalitnej odbornej prípravenosti živnostníkov a malých a stredných podnikateľov a ich celoživotné vzdelávanie. V súčasnosti významne participuje na zavádzaní systému duálneho vzdelávania pre žiakov stredných škôl, ktorý je novou formou účasti zamestnávateľa na odbornom vzdelávaní a príprave na povolanie.

Komora pri naplňaní svojich cieľov aktívne spolupracuje s inými komorami na Slovensku a v zahraničí, s obcami, s univerzitami a s inými právnickými subjektmi, najmä regionálnymi kancelármi SOPK, RPIC a RRA, s SPPK, úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny a ostatnými.

Slovenská živnostenská komora má prostredníctvom svojich nominovaných členov zastúpenie v rôznych komisiách a výboroch či už v NR SR alebo na jednotlivých ministerstvách.

Zhromaždenie delegátov Slovenskej živnostenskej komory

Najvyšším orgánom komory je zhromaždenie delegátov, ktoré zvoláva predstavenstvo komory najmenej raz za rok. Za delegáta môže byť zvolený každý člen komory okrem pridruženého člena. Zhromaždenie delegátov tvoria delegáti zvolení členmi komory v zmysle volebného poriadku komory. Počet delegátov určí predstavenstvo podľa počtu členov v krajskej zložke komory k 31. decembru predchádzajúceho kalendárneho roka. Zhromaždenie delegátov volí 17-členné predstavenstvo komory, ktoré tvoria predseda komory a 16 členov, po 2 členoch z každého kraja navrhnutých zhromaždením delegátov príslušného kraja. Zhromaždenie delegátov Slovenskej živnostenskej komory sa uskutočnilo:

- 12. decembra 1998 v Žiline za účasti 95 delegátov, predsedom sa stal Dušan Hruštinec
- 10. decembra 1999 v Žiline za účasti 85 delegátov
- 19. februára 2000 v Žiline za účasti 71 delegátov, predsedom sa stal Vladimír Sirotko
- 24. mája 2000 v Lučenci za účasti 75 delegátov
- 21. júna 2001 na Jankovom vršku za účasti 81 delegátov, predsedom sa stal Milan Kuzma
- 17. mája 2002 v Pezinku za účasti 82 delegátov
- 13. decembra 2002 v Košiciach za účasti 53 delegátov
- 23. mája 2003 v Trnave za účasti 58 delegátov (2. 5. 2003) poveril Milan Kuzma zastupovaním predsedu SŽK Jozefa Škultétyho, čo bolo schválené na zhromaždení v Trnave 20. 11. 2003 na základe písomného poverenia Milana Kuzmu bol poverený zastupovaním predsedu SŽK Ing. Vojtech Gottschall

Dušan
Hruštinec

- 23. apríla 2004 vo Zvolene za účasti 64 delegátov, predsedom sa stal Ing. Vojtech Gottschall
- 30. apríla 2005 v Prešove za účasti 43 delegátov
- 7. apríla 2006 Bratislave za účasti 57 delegátov
- 4. mája 2007 v Trebišove za účasti 50 delegátov
- 6. mája 2008 v Bratislave za účasti 58 delegátov
- 17. apríla 2009 v Nitre za účasti 51 delegátov
- 9. apríla 2010 v Trenčíne za účasti 60 delegátov
- 8. apríla 2011 vo Vranove nad Topľou
- 20. apríla 2012 v Rožňave za účasti 52 delegátov
- 26. apríla 2013 v Trnave
- 16. mája 2014 v Košiciach za účasti 69 delegátov, predsedom sa stal Ing. Tomáš Novotný
- 6. februára 2015 v Rajec-kých Tepliciach, predsedom sa stal Ján Martiniak
- 28. apríla 2015 v Nitre, predsedníčkou sa stala Mgr. Daniela Jaslovská
- 18. marca 2016 v Trnava za účasti 41 delegátov
- 19. mája 2017 v Bratislave
- 18. mája 2018 v Prešove za účasti 40 delegátov, predsedom sa stal Oldřich Holíš

Predsedovia SŽK 1998 – 2018

Dušan Hruštinec, Ing. Vladimír Sirootka, CSc., Ing. Milan Kuzma, Ing. Vojtech Gottschall, Ing. Tomáš Novotný,

Ing. Vladimír
Sirootka

MBA, Ján Martiniak, Mgr. Daniela Jaslovská, Oldřich Holíš

Krajské zložky SŽK

KZK Bratislava predseda Vladimír Mička, KZK Banská Bystrica predseda JUDr. Tomáš Suchý, KZK Košice predseda Ervín Boháčik, KZK Nitra predseda Marek Štrba, KZK Prešov predseda Juraj Drál, KZK Trnava predseda Ing. Robert Schmidt, KZK Žilina predseda Ing. Pavol Višňovský, PhD.

Zástupcovia SŽK v štátnych orgánoch a inštitúciách:

1. Rada vlády SR pre odborné vzdelávanie a prípravu od roku 2009:
Ing. Robert Schmidt (TT) – tretí podpredseda
2. Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri BSK – **Vladimír Mička**

Ing. Milan
Kuzma

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri BBSK – **Marek Nikel**

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri KSK – **Ervín Boháčik**

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri NSK – **Marek Štrba**

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri PSK – **Mgr. Juraj Štoffa**

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri TSK – **Bc. Jaroslav Križan**

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri TTSK – **Ing. Robert Schmidt**

Krajská rada pre odborné vzdelávanie a prípravu pri ŽSK – **Mgr. Zuzana Ondrášová**

3. Komisia ÚPSVaR zria-

Ing. Vojtech
Gottschall

dená na účely posudzovania efektívnosti, reálnosti a účelnosti podnikateľského zámeru podľa § 49 ods. 8 a § 57 ods. 7 zákona o službách zamestnanosti:

KZK Bratislava: Pezinok – **Ing. Emanuel Noga**

KZK Trnava: Trnava – **Ing. Robert Schmidt**, Dunajská Streda – **Ing. Tibor Iró**, Galanta – **Oldřich Holíš**, Senica – **Peter Metelička**

KZK Nitra: Nitra – **Marek Štrba**

KZK Žilina: Žilina – **Anna Náglová**

KZK Trenčín: Trenčín – **Bc. Jaroslav Križan**

KZK Prešov: Prešov – **Ing. Vladimír Fedor**, Vranov nad Topľou – **Ing. Michal Mudrák**, Humenné – **Mgr. Marianna Sivčová**

KZK Košice: Košice – **Er-**

(pokračovanie na strane 4)

Ing. Tomáš
Novotný

Ján
Martiniak

Mgr. Daniela
Jaslovská

Oldřich
Holíš

- vín Boháčik, Rožňava – Mgr. Zlata Marhefková, Spišská Nová Ves – Ing. Arch. Mária Kleinová, Trebišov – Magdaléna Haburová
4. Národný monitorovací vý-

- vzdelávania – Ing. Robert Schmidt (TT), PhDr. Valéria Richnavská (PO)
7. Monitorovací výbor pre OP Výskum a inovácie pri MŠVvaŠ SR – Ing. Pavol Višňovský, PhD. (ŽA)

8. Komisia pre dopravu, výstavbu a cestovný ruch pri Výbore NR SR pre hospodárske záležitosti – Ing. Ľubomír Leško (PO)
9. Národný projekt Duálne vzdelávanie a zvýšenie

- atraktivity a kvality OVP pri ŠIOV Bratislava – Ing. Pavol Haruštiak (BA) Aktivita A1, Ing. Robert Schmidt (TT) Aktivita A4, Mgr. Ľubica Ihnátová – (BA) Aktivita Aa, Mgr. Šimon Ihnát – Aktivita A5, Mgr. art. Zuzana Ondrášová (ŽA), Bohumil Bača, akad. maliar (BA) – Aktivita A4

10. Pracovné skupiny Rady vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu v ŠIOV: Pracovná skupina Ekonomické vedy a Ekonomia a organizácia, obchod a služby – Larisa Polakovičová (TT), Eva Mrázová (TT), Zdenka Zuzáková (TT), Ján Tapfer (TT), Ing. Robert Schmidt (TT) Pracovná skupina Stavebníctvo, geodézia a kartografia – Ing. Tibor Iró (TT), Ing. Jaroslav Lalák (TT) Pracovná skupina Ume-

- bor MH SR pre európske štrukturálne a investičné fondy na programové obdobie 2014 – 2020 – Ing. Pavol Višňovský, PhD. (ŽA)
5. SAAIC – Národná agentúra Erasmus+ - Výberová komisia pre sektor odborného vzdelávania a prípravy – Ing. Ján Kadúč (TT)
6. Rada zamestnávateľov pre systém duálneho

Zhromaždenie delegátov
SŽK v roku 2016

nie a umelecko-remeselná tvorba – **Danka Hanusková (BA), Ing. Ján Kadúč (TT), Michal Horník (TT)**

Pracovná skupina Potravinárstvo – **Ing. Vojtech Szemes (BA)**

Kontaktná osoba s kompetenciou k problematike vzdelávania pre účely priameho spojenia medzi stavovskými a profesijnými organizáciami a regionálnymi zástupcami projektu Duálne vzdelávanie a zvýšenie atraktivity a kvality OVP – **Doc. Ing. Jozef Jasenák**

11. ŠIOV – Pracovná skupina k tvorbe nového Štátneho vzdelávacieho programu pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupina študijných a učebných odborov 82 Umenie a umelecko-remeselná tvorba I, 85 Umenie a umelecko-remeselná tvorba II – **Mgr. art. Gabriel Haščák (BA), PhDr. Jarmila Uhríková (BA), Marek Štrba (NR), Andrej Irša (TT)**
12. ŠIOV – Pracovná skupina k tvorbe Normatív materiáľno-technického a priestorového zabezpečenia v študijnom odbore 8503 K Umelecko

-remeselné spracúvanie kovov – kovácke a zámočnícke práce – **Jozef Tomčala (BA)**

Úlohy SŽK v odbornom vzdelávaní a v systéme duálneho vzdelávania

Slovenská živnostenská komora ako stavovská organizácia sa v súlade so zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave podieľa na odbornom vzdelávaní a na

systéme duálneho vzdelávania prostredníctvom jej kompetencií a úloh určených najmä v § 32 zákona o odbornom vzdelávaní a príprave:

1. Koordinuje odborné vzdelávanie a prípravu pre potreby trhu práce v rozsahu vecnej pôsobnosti ku skupinám odborov vzdelávania prostredníctvom Rady zamestnávateľov.

2. Prerokováva s ministerstvom školstva štátne vzdelávacie programy a vzorové školské vzdelávacie programy pre SDV pre odborné

vzdelávanie v rozsahu vecnej pôsobnosti ku skupinám odborov vzdelávania.

3. Prerokováva s riaditeľom strednej odbornej školy školské vzdelávacie programy, podľa ktorých sa žiaci pripravujú na výkon povolania bez výkonu praktického vyučovania u zamestnávateľa.

4. Poskytuje súčinnosť ministerstvu školstva pri určovaní sústavy študijných odborov odborného vzdelávania a prípravy a obsahu odborného vzdelávania a prípravy.

5. Spolupracuje s Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny pri tvorbe analýz a prognóz vývoja na trhu práce.

6. Poskytuje podklady a súčinnosť Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny pri tvorbe analýz a prognóz vývoja na trhu práce

7. Pripravuje podklady na určenie požiadaviek na odborné vedomosti a zručnosti a praktické skúsenosti potrebné na vykonávanie pracovných činností na pracovných miestach na trhu práce.

8. Podieľa sa na tvorbe profilov absolventov odborného vzdelávania a prípravy a požadovaných vedomostí, zručností, schopností a pracovných návykov.

9. Podieľa sa na tvorbe normatívov materiáľno-technického a priestorového zabezpečenia v spolupráci s ministerstvom školstva.

10. Podieľa sa na posudzovaní obsahu učebníc a učebných textov.

11. Môže zabezpečovať odborníka z praxe na účel kontinuálneho vzdelávania učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy.

(pokračovanie na strane 6)

12. Zabezpečuje prípravu inštruktorov a vydáva potvrdenia o absolvovaní prípravy inštruktora.

13. Môže delegovať skúšajúceho zástupcu do skúšobnej komisie pre záverečnú skúšku, predmetovej maturitnej komisie pre odbornú zložku maturitnej skúšky a skúšobnej komisie pre absolventskú skúšku.

14. Rozhoduje o oprávnení strednej odbornej školy používať označenie centrum odborného vzdelávania a prípravy.

15. Vedie a archivuje rozhodnutia k označenie školy ako Centrum OVP.

16. Zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam stredných odborných škôl s označením Centrum OVP.

17. Predkladá ministerstvu školstva návrhy na určenie vecnej pôsobnosti príslušnej stavovskej organizácie alebo príslušnej profesijnej organizácie k jednotlivým študijným odborom a jednotlivým učebným odborom.

18. Stavovská organizácia a profesijná organizácia v systéme duálneho vzdelávania vykonáva overenie spôsobilosti zamestnávateľa na výkon praktického vyučovania v študijnom odbore alebo v učebnom odbore podľa

Vzácní hostia v stánku SŽK (AGROKOMPLEX 2018) aj bývalý prezident SR Ivan Gašparovič

svojej vecnej pôsobnosti.

19. Vedie a zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam odborne spôsobilých osôb na overenie spôsobilosti zamestnávateľa.

20. Vedie evidenciu vydaných osvedčení.

21. Zverejňuje na svojom webovom sídle zoznam pracovísk praktického vyučovania.

22. Podieľa sa na tvorbe vzorového učebného plánu pre príslušný študijný odbor, vzorového učebného plánu pre príslušný učebný odbor,

vzorových učebných osnov pre jednotlivé odborné vyučovacie predmety príslušného študijného odboru a vzorových učebných osnov pre jednotlivé odborné vyučovacie predmety príslušného učebného odboru.

23. Poskytuje súčinnosť Štátnej školskej inšpekcii pri výkone kontrolnej činnosti na pracovisku praktického vyučovania.

24. Vyjadruje sa k obsahu záverečnej skúšky, odbornej zložky maturitnej skúšky a absolventskej skúšky.

25. Rozhoduje o nominovaní zástupcov stavovskej organizácie do rady školy pri SOŠ s odbornou spôsobilosťou v príslušnom alebo príbuznom odbore vzdelávania.

26. Deleguje zástupcu do Rady vlády pre odborné vzdelávanie a prípravu a do Krajských rád pre odborné vzdelávanie a prípravu.

27. Vyjadruje sa k experimentálnemu overovaniu nových odborov štúdia.

28. Vyjadruje sa k zaradeniu strednej odbornej školy do siete škôl alebo vyradeniu strednej odbornej školy zo siete škôl.

29. Vyjadruje sa k zaradeniu alebo vyradeniu odboru štúdia, ktorý vyučuje stredná odborná škola.

30. Zabezpečuje propagáciu systému duálneho vzdelávania v rozsahu svojej vecnej pôsobnosti. **Viktor Kubal**

Význam duálneho vzdelávania pre živnostníkov

V priestoroch hotela Hviezda v Dudinciach sa 25. a 26. 10. 2018 konala konferencia **Slovenskej živnostenskej komory** na tému **INOVÁCIE VO VZDELÁVANÍ**. Organizátorom konferencie bola Slovenská živnostenská komora, partnerom podujatia bol Cech zväračských odborníkov.

Cieľom konferencie bolo vytvorenie priestoru pre komunikáciu o potrebných zmenách vo vzdelávaní na základe prvotných skúseností s duálnym vzdelávaním v komore a riešenie aplikačných problémov. Účastníkmi boli najmä členovia SŽK, zástupcovia ŠIOV, profesijných a stavovských organizácií, živnostníkov a združení, stredných odborných škôl a samozamestnávateľov. Všeobecným cieľom bolo poskytnúť informácie o kompetenciách učiteľov, lektorov, inštruktorov vo všetkých formách odborného vzdelávania s osobitnou pozornosťou venovanou učňovskému vzdelávaniu.

Konferenciu otvoril podpredseda pre vzdelávanie SŽK Jozef Jasenák. Vyzdvihol systém duálneho vzdelávania ako významný nástroj na znižovanie nezamestnanosti mladých ľudí a odstránenie nesúladu medzi pripravenosťou absolventov stredných odborných škôl vstupujúcich na trh práce a potrebami samozamestnávateľov. Systém duálneho vzdelávania zohráva dôležitú úlohu pri osvojení si pracovných návykov priamo vo výrobnom procese, pri plynulom prechode zo vzdelávania na výkon povolania v nadväznosti na potreby pracovného trhu, finančnom a hmotnom zabezpečení žiaka zamestnávateľom a získaní pracovnej zmluvy po skončení štúdia.

Robert Schmidt, podpredseda Rady vlády pre odborné vzdelávanie, účastníkov oboznámil s činnosťou rady a inovatívnymi postupmi v danej oblasti. Marek Štrba, podpredseda pre marketing, prezentoval možnosti remesiel v nadväznosti na zlepšenie predajných zručností, pozornosť venoval konkrétnym modelovým situáciám a ich riešeniu, typológii zákazníkov, schopnosti osloviť ich a zaujať, propagácii vlastných výrobkov a pod.

Na realizované legislatívne zmeny zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov poukázal zástupca ŠIOV Pavol Haruštiak – nominant SŽK. Týkajú sa hlavne rozsahu prak-

tického vyučovania pre malé a stredné podniky, zjednodušenia overenia spôsobilosti zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania, spresnenia funkčnosti výkonu hlavného inštruktora i povinnosti inštruktora, podnikovej školy so zvýšenými finančnými bonusmi, určovania počtu žiakov pre jednotlivé študijné a učebné odbory a priechodnosti ďalších finančných stimulov pre vzpruženie systému duálneho vzdelávania. O skúsenostiach so zavedením systému duálneho vzdelávania hovorila zástupkyňa ŠIOV Lúbičica Ihnátová. Na základe požiadaviek zamestnávateľov sa ŠIOV zapojil do procesu modernizácie učebných osnov. V rámci skvalitnenia spolupráce škôl a zamestnávateľov participoval aj na zjednodušení spracovania administratívy pre vstup do systému duálneho vzdelávania, na zavádzaní odborov vhodných výlučne na duálne vzdelávanie a na organizácii rozsiahlej kampane nábora na štúdium na SOŠ.

Zástupkyňa Štátneho inštitútu odborného vzdelávania Anamária Richnavská informovala o aktivitách v rámci národného projektu „Duálne vzdelávanie a zvýšenie kvality a atraktivity odborného vzdelávania a prípravy“, kde organizujú jednoduché semináre pre základné školy, ktoré poskytujú výchovným poradcem a triednym učiteľom 8. a 9. ročníkov potrebné informácie o duálnom vzdelávaní a o žiadaných profesiách na trhu práce.

V druhej časti seminára Mgr. Emília Jányová Lopušníková, koordinátorka vzdelávania pre Banskobystrický kraj, oboznámila prítomných s poslaním a cieľmi Asociácie kariérnych poradcov a lektorov a poskytla podrobné

informácie o certifikácii personálu. Na túto tému nadviazal Ján Dutko, riaditeľ odboru ministerstva vnútra, ktorý podrobne referoval o vzájomnom uznávaní kvalifikácií a pripravovaných legislatívnych zmenách.

Tretí blok prednášok bol venovaný príkladom z dobrej praxe. Zástupcovia Cechu zväračských odborníkov poukázali na svoju 35-ročnú činnosť pri vzdelávaní inštruktorov, ktorá vždy vychádza z potrieb trhu práce a firiem.

V ďalšej časti Radoslav Tilandy prezentoval požiadavky na kvalitu vzdelávania na základe medzinárodných noriem a Dana Mažgútová referovala o činnosti poradenskej spoločnosti Trexima v rámci odborného vzdelávania.

Na popoludňajšom pracovnom seminári jednotliví účastníci diskutovali o postupoch vzdelávania v ich regiónoch. Problematikou sa vo všeobecnosti javila spolupráca medzi firmami, štátom a vzdelávacími inštitúciami, a to najmä v oblasti nedostatčného definovania potrieb trhu práce, foriem financovania vzdelávania, prípravy učiteľov na tento typ vzdelávania, nábor účastníkov vzdelávania. Podnetný bol príspevok Dušana Malárika o systéme vzdelávania zväračských odborníkov. Peter Raffaj, manager firmy Zamperla, predstavil firmu a jej výrobný program a opísal postup vzdelávania pracujúcich u nich.

Riaditeľka SOŠT v Tlmačoch podrobne oboznámila účastníkov s päťročnou činnosťou Centra pre zväranie a NDT, ktoré bolo vytvorené s podporou Cechu zväračských odborníkov. Centrum má 95-percentnú úspešnosť uplatnenia absolventov, čo je celoslovenská ra-

rita. Potom účastníci seminára navštívili centrum v Tlmačoch a dozvedeli sa ďalšie podrobnosti. Zástupcovia zamestnávateľov a SOŠ, ktoré realizujú duálne vzdelávanie, poukázali na potrebu zvýšenej motivácie zamestnávateľov a žiakov na vstup do systému a na potrebu zvýšenia uplatniteľnosti absolventov SOŠ na trhu práce. Medzi očakávané prínosy duálneho vzdelávania pre školy patrí najmä zapojenie pedagógov do inovačného vzdelávania u samozamestnávateľa a materiálno-technická podpora výučby zo strany zamestnávateľov.

Účastníci sa uzniesli na nasledujúcich záveroch:

1. Konferencia potvrdila nevyhnutnosť pravidelnej a vzájomnej výmeny skúseností a poznatkov z dôvodu potreby riešenia nedostatku kvalifikovaných živnostníkov a jeho negatívneho dosahu na trh práce.

2. Účastníci konferencie deklarujú spoločnú vôľu podporovať systém duálneho vzdelávania v rámci svojich kompetencií a spolupracovať pri zabezpečení kvalifikovanej pracovnej sily v chýbajúcich profesiách v komore.

3. Účastníci konferencie sa dohodli na potrebe napomáhať koncepčným a legislatívnym zmenám, ktoré budú vytvárať vyhovujúce podmienky na rozvoj odborného vzdelávania a prípravy vrátane duálneho vzdelávania podľa požiadaviek trhu práce.

4. SŽK v spolupráci so zástupcami participujúcich subjektov budú ďalej aktívne pomáhať eliminácii nedostatkových živnostenských profesií v hospodárstve.

Jozef Jasenák

Niečo z histórie živnostenského podnikania na Slovensku

Cechy – predchodcovia remesiel a živností

Prvé zárodky živnostenských cechov začali vznikať v európskych krajinách už v 12. storočí najmä v Anglicku, Nemecku, Taliansku. Cechová sústava mala svoj poriadok, tzv. artikule. Medzi úlohy cechov, ktoré zo začiatku zabezpečovali rozvoj remesiel, patrilo aj organizovanie spoločného nákupu a rozdeľovanie surovín, pomôcok i predaj výrobkov na trhoch. Cechy boli v úzkom spojení s rozvojom živností. Do začiatku 18. storočia bolo najviac obuvníckych, krajčírskych, mäsiarskych, kováčskych, kožušníckych cechov. Na Slovensku ich bolo približne 1800 – 2000.

Členstvo v cechoch bolo povinné a stalo sa základnou podmienkou vykonávania remesla. Remeselník, ktorý nebol členom cechu, bol označený za fušera, nesmel mať učňov a predávať na trhoch. Na čele cechu stál cechmajster, ktorý okrem iného mal právo vyradovať nekvalitné výrobky. Neskôr vplyvom hromadnej výroby začali mnohé cechy zanikať.

V roku 1872 dochádza k zrušeniu cechov zákonom a remeselníci sa začínajú združovať v iných, organizačne voľnejších formách: spolkoch, spoločenstvách, jednotách a pod. Uhorský zákon z roku 1872 umožnil živnostníkom združovať sa do živnostenských spolkov, ktoré mali podstatne liberálnejšie stanovy než cechy.

Živnostenský zákon z roku 1884 kodifikoval vznik Živnostenských spoločenstiev a hospodárskej komory. Členstvo bolo povinné až vtedy, ak sa na ich zriadení

dohodli najmenej 2/3 miestnych živnostníkov. Predstavovali odbornú samosprávu živnostenského podnikania, t. j. starali sa o zvyšovanie odbornej úrovne, čím zabezpečili schopnosť konkurovať. Riešili spory medzi zamestnancami a zamestnávateľmi a pod. Obchodné a živnostenské komory začali v Európe vznikať v 17. storočí vo Francúzsku a neskôr aj inde. Na Slovensku v roku 1930 bolo 90 zmiešaných živnostenských spoločenstiev a 13 odborných.

Spolky a spoločenstvá

Členstvo bolo pre živnostníkov povinné v prípade, že sa na vzniku organizácie uz-

siahli v roku 1935 13,4 milióna korún českých. Najvyšším orgánom spoločenstiev boli valné zhromaždenia a v medziobdobí riadil činnosť výbor spoločenstva.

Slovenská remeselnícka a obchodnícka jednota

Čoskoro po vzniku Československej republiky sa už 23. februára 1919 z iniciatívy martinských živnostníkov podarilo založiť organizáciu s celoslovenským pôsobením – Slovenskú remeselnícku jednotu. Zakladala miestne odbory, ktorých počet do roku 1923 vzrástol na 84 s celkovým počtom okolo 5 500 členov. Roku 1924 do

Stolársky majster a jeho tovariši. Pobedim (okr. Nové Mesto nad Váhom), 1926

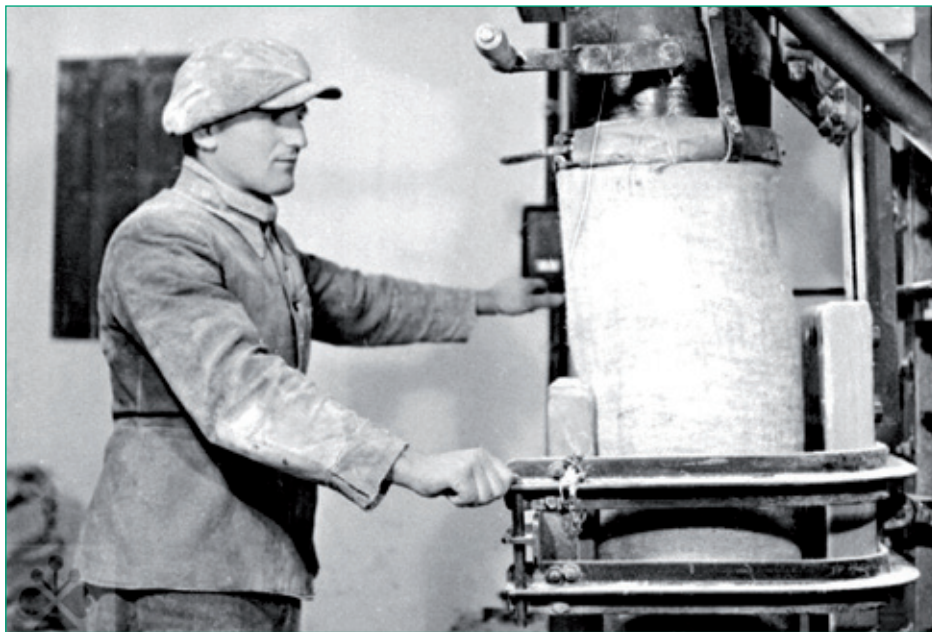

Stredoveká obuvnícka dielňa

niesli viac ako dve tretiny miestnych remeselníkov a obchodníkov. Podľa živnostenského zákona z roka 1924 sa všetky dovtedajšie živnostenské spolky museli transformovať na spoločenstvá, ktoré sa budovali na územnom princípe ako okresné a mestské zmiešané spoločenstvá alebo na odvetvom princípe ako odborné živnostenské spoločenstvá. Obchodnícke živnosti sa zároveň organizovali v obchodných grémiách. Do roku 1935 sa na Slovensku vytvorilo 81 zmiešaných živnostenských spoločenstiev a 19 odborných spoločenstiev, ktoré združovali celkom 99-tisíc členov a približne 50 obchodných grémií. Tam, kde spoločenstvá vznikli, boli pre všetkých miestnych živnostníkov povinné. Každý člen spoločenstva musel zaplatiť vstupný poplatok a pravidelné príspevky. Vlastné prostriedky týchto korporácií do-

organizácie vstúpili aj obchodníci, preto zmenila názov na Slovenskú remeselnícku a obchodnícku jednotu. Aktivitám Jednoty sa pokúšala konkurovať celoštátna organizácia Jednota obchodníctva a živností československého.

Spoločným menovateľom aktivít všetkých typov živnostenských organizácií bola svojpomocná a podporná činnosť. Zameriavali sa na vzdelávanie a výchovu, poradenstvo, ochranu výrobných a obchodných záujmov, presadzovanie sociálnych záujmov živnostníkov, budovanie peňažných, bytových a výrobných družstiev, ako aj tzv. remeselníckych a živnostenských domov. Korporácie ďalej napomáhali sprostredkovanie práce jednotlivým živnostníkom, rozmiestňovanie pracovných síl, riešenie mzdových otázok. Spolu s ostatnými hospodárskymi organizáciami všetkými dos-

Mlynársky tovariš pri práci

tupnými pákami presadzovali v centrálnych aj miestnych orgánoch štátnej správy a samosprávy prekonávanie najpálčivejších hospodárskych problémov, ako bolo zaostávanie rozvoja infraštruktúry alebo ochrana domáceho trhu.

Živnostenské družstvá

Konkrétnym prejavom spoločného úsilia bolo zakladanie družstiev. Úspešné výsledky mali družstvá v nákupe špeciálnej strojovej techniky pre potreby živností. V rokoch 1926 – 1940 družstvá sprostredkovali a úverovali nákup 766 strojov v hodnote 3,5 milióna korún českých pre takmer 400 živnostníkov. Ďalšou rozvinutou formou družstevníctva boli živnostenské úverové ústavy. Na konci 20. rokov tvorili systém 67 ústavov so zverenými prostriedkami v hodnote 68 miliónov korún českých. V porovnaní s komerčnými bankami poskytovali podstatne výhodnejšie úrokové podmienky a na rozdiel od bánk sa tešili všeobecnej dôvere. Štruktúru družstevníctva dotvárali živnostenské bytové, ako aj výrobné a obchodno-predajné družstvá. Už na začiatku 20. rokov bola sledovaná oblasť aktivít živnostníkov zastrešená spoločnou družstevnou centrálou pod názvom Zväz živnostenských úverových ústavov a družstiev pre Slovensko a Podkarpatskú Rus. Centrála sa stala známou pod skratkou Živnozväz. Akčný rádius centrály sa postupne rozšíril asi na sto úverových, bytových, obchodno-predajných a výrobných družstiev ako aj družstiev pre nákup strojov.

Podpora domácej a ľudovo-umeleckej výroby

V najzaostalejších regiónoch Slovenska živnostenské organizácie podporovali malovýrobu formou oživenia tradičnej

domácej a ľudovo-umeleckej produkcie. Napríklad v oblasti Kremnice propagovali hračkárstvo, na Liptove, Kysuciach, v okolí Terchovej a v Rajeckej doline kožušníctvo, na východnom Slovensku tkáčstvo a na Pohroní výrobu keramiky. Na hornej Orave sa pokúšali zmierniť kritickú hospodársku situáciu zavádzaním chovu priadky morušovej. Produktom spoločného úsilia za rozvoj domácej a ľudovo-umeleckej výroby bolo založenie spolku Slovenská práca. Vznikol na podnet viacerých korporácií a zväzov v Martine 7. augusta 1928.

Živnostenské a remeselnícke domy

Spoločným úsilím živnostníkov v jednotlivých mestských centrách Slovenska vznikala už pred rokom 1918 sieť živnostenských

domov. V niektorých mestách sa vytvárali aj ako remeselnícke domy, pod týmto názvom vyvíjala činnosť spoločná inštitúcia živnostníkov v Žiline. Ďalší remeselnícky dom bol napríklad založený roku 1928 v Nitre.

Živnostenské domy predstavovali miestne centrá života remeselníkov a obchodníkov. Budovanie siete živnostenských domov v medzivojnovom období vyvrcholilo projektom a výstavbou tzv. Živnodomu v Bratislave. Okrem toho, že išlo o najväčší projekt svojho druhu na Slovensku, plnil aj požadovanú úlohu centra živnostenského podnikania. Súčasne riešil ďalšiu naliehavú potrebu živnostníkov, a to výstavbu bytov priamo v objekte podnikateľskej činnosti. Vysoké náklady 21,5 milióna českých korún boli kryté úverom od Zemskej banky a Zemskej úradovne pre poistenie robotníkov na Slovensku so zárukou mesta Bratislavy.

Po februári 1948 začala postupná likvidácia živností, ktorá v roku 1952 vyvrcholila zánikom živnostníctva a s tým súvisiacim zhabaním jeho veľkého majetku. Do roku 1952 živnostníci vlastnili 52 živnostenských (remeselníckych) domov a 77 regionálnych kancelárií.

Na Slovensku začali po roku 1989 znovu vznikať živnosti v zmysle vyhl. č. 2/88 Zb. a následne vyhl. č. 105/90 v nadväznosti na Živnostenský zákon č. 455/91 Zb., ktorý s niektorými novelami platí až po dnešné obdobie. Od roku 1990 sú živnostníci a podnikatelia organizovaní v občianskych združeniach v zmysle zák. č. 83/90 Zb. ako sú živnostenské spoločenstvá, cechy, zväzy, asociácie a pod., ktoré pôsobia ako na regionálnej, tak i profesijnej úrovni.

Viktor Kubal

Živnodom na Kollárovom námestí pred dokončením v roku 1929

4. zasadnutie Národného monitorovacieho výboru v Žiline

V dňoch 9. – 10. októbra 2018 sa v Žiline v hoteli Holiday Inn uskutočnilo 4. zasadnutie Národného monitorovacieho výboru pre európske štrukturálne a investičné fondy, ktoré malo počas dvoch dní bohatý program. Zasadnutie otvorila p. Žiláková. Prítomným sa prihovril okrem iných aj viceprimátor Žiliny Patrik Groma, ktorý zhodnotil súčasný stav plnenia projektov z EŠIF fondov týkajúcich sa mesta Žilina. Nasledovalo schvaľovanie programu zasadnutia a zároveň nominácia a schvaľovanie overovateľa zápisnice.

Dôležitým bodom programu boli informácie týkajúce sa stavu implementácie EŠIF. Pani Žiláková predstavila jej vývoj za obdobie od 30. 9. 2017 do 30. 9. 2018 a skonštatovala náraz:

- **implementácie EŠIF** (náraz alokácie na vyhlásené výzvy a vyzvania o 2,5 mld. €);
- **alokácie kontrahovania** (o 2,4 mld. €);
- **čerpania** (o 1,12 md. €).

K stavu čerpania finančných prostriedkov v rámci EŠIF sa vyjadrila aj pani Zubriczká, riaditeľka odboru monitorovania a hodnotenia, ktorá abstrahovala od údajov týkajúcich sa PRV SR a z celkovej alokácie 14 mld. € čerpanie na úrovni certifikačného orgánu, čo predstavuje necelé 2 mld. €. Zároveň uviedla prehľad v rozdelení na dobre čerpajúce a nedostatočne čerpajúce (podiel čerpania na celkovej alokácii je pod 10 %) OP:

Dobre čerpajúce OP	Nedostatočne čerpajúce OP
OP TP	OP EVS
OP II	OP Val
Interact III	IROP
OP IZ	OP RH
	Interreg V A SK-ČR
	Interreg V A SK - AT

Problematika týkajúca sa rizika dekomitmentu a výzva na jeho zníženie bola dôležitou témou zasadnutia. V súčasnosti Slovenská republika čelí istým problémom v čerpaní, napríklad v oblasti výskumu a inovácií je absorpčná kapacita Slovenska na nízkej úrovni. Je nevyhnutné zamerať sa na programy financované z EFRR, KF a ESF, ktorým hrozia straty z hľadiska dekomitmentu. Momentálne sa kladie dôraz na jeho elimináciu a zároveň boli vyzvané aj ministerstvá, ktoré participujú na implementácii OP EVS ako prijímateľ, aby sa zabezpečila realizácia relevantných projektov. Riziko dekomitmentu sa bude snažiť eliminovať aj RO pre IROP; v prípade OP KŽP je na úrovni približne 20 mil. €, pričom kompetentní budú k 1. 12. 2018 vyvíjať úsilie o zníženie.

V rámci aktívneho prístupu CKO k implementácii EŠIF sa pozornosť upriamila na viacero aktivít. Napríklad na budovanie „Smart cities“ s podporou EŠIF pre posilnenie inovačného potenciálu miest a obcí. V rámci

tejto aktivity sa vymedzili tri základné úlohy, kde je v prvom rade potrebné vymedziť aktivity oprávnené na podporu z operačných programov. Nasledovať bude vyhlásenie výziev na podporu definovaných aktivít a vytvorenie webovej platformy.

Ďalšie aktivity, ktoré sa podarilo uskutočniť, respektíve, ktoré sa pripravujú, sú aktivity zamerané na **podporu zaostávajúcich regiónov, akčný plán transformácie regiónu Horná Nitra, ITMS2014+ a komunitárne programy.**

V ďalšom bode programu sa rozoberal akčný plán na posilnenie transparentnosti a zjednodušovania EŠIF, kde sa pán Drotár vyjadril, že momentálne sa realizuje 36 opatrení z celkového počtu 38. Za najkritickejšie sa podľa neho javí plnenie opatrenia zverejňovanie zoznamu hodnotiteľov a zverejňovanie všetkých hodnotiacich hárkov. V príprave sú dve opatrenia, a to: elektronizácia administrácie procesu kontroly a zjednodušený podpis zmlúv

v prostredí ITMS2014. Splnené by mali byť do konca roka 2018.

V ďalšom bode v rámci správy činnosti Koordinačného výboru pre spoluprácu v oblasti kontroly verejného obstarávania sa predseda NMV pán Raši vyjadril k predloženiu nového zákona, ktorý sa týka verejného obstarávania a pripravil ho ÚVO v spolupráci s ostatnými ministerstvami a CKO. Jeho výsledkom by mal byť čo najtransparentnejší a najrýchlejší proces VO a skrátenie lehoty VO v rámci OP EVS na polovicu. V prípade schválenia zákon nadobudne účinnosť od nového roka.

Po rokovaní sa jeho účastníci presunuli na prehliadku Budatínskeho hradu (projekt v rámci Interreg V a SR - ČR).

Počas druhého dňa, teda 10. 10. 2018, členovia a pozorovatelia navštívili ďalšie dve miesta, kde sa realizovali projekty, k čomu bol počas prehliadky poskytnutý aj odborný výklad:

- **Diaľnica D1 Lietavská Lúčka- Višňové - Dubná Skala (OP II),**
- **Základná škola s materskou školou Hugolína Gavloviča, Pruské**

Ing. Pavol Višňovský, PhD.

Zmeny v DPH od 1. 1. 2019

Vláda Slovenskej republiky schválila návrh zákona, ktorým by sa od nového roku mali v oblasti DPH zaviesť viaceré zásadné zmeny. Ak prejde zákon aj pri schvaľovaní v Národnej rade SR, môžete od novely očakávať:

Zrušenie zábezpeky na daň z pridanej hodnoty

Zábezpeka na daň bola zavedená do zákona o DPH v roku 2012 a jej účelom bolo eliminovať nedoplatky na dani, ktoré spôsobovali novoregistrovaní platitelia dane. Zavedením zábezpeky na daň sa podarilo znížiť nedoplatky na dani, a preto už podľa Ministerstva financií nie je potrebné jej skladanie. Prijatím návrhu zákona o DPH sa rozhodnutia o zložení zábezpeky na daň vydané do 31. 12. 2018 zrušia a daňový úrad peňažnú zábezpeku alebo jej časť zloženú peňažnými prostriedkami na účet daňového úradu, ktorá do 31.12.2018 nebude použitá na úhradu nedoplatku na dani, vráti do 31. 1. 2019.

Zmena v definícii obratu na účely zákona o DPH

Doteraz použité pojmy „príjmy“ a „výnosy“, pretože spôsobujú nerovnaké podmienky pre osoby, ktoré vedú podvojnú účtovníctvo a pre osoby, ktoré vedú jednoduché účtovníctvo, sa nahradia pojmom „hodnota dodaných tovarov a služieb“. Do obratu sa zahrnie hodnota dodaných tovarov a služieb v zmysle § 22 ods. 1 zákona o DPH v čase ich dodania. Do obratu sa už nebudú zahrňovať prijaté preddavkové platby (zahrnú sa od obratu za kalendárny mesiac, v ktorom bol tovar alebo služba dodaná).

Zdaňovanie poukazov na tovary a služby

Prijatím návrhu zákona o DPH dôjde k zavedeniu nových pravidiel uplatňovania DPH pri dodaní poukazov, ktoré je možné vymeniť za tovary alebo služby. V súčasnosti zákon o DPH neobsahuje žiadne pravidlá o zdaňovaní poukazov na tovary a služby. Ide o poukazy na tovary a služby známe ako „voucher“. Novela zákona o DPH navrhuje vymedziť poukaz ako nástroj, s ktorým je spojené právo jeho držiteľa získať tovar alebo služby, ktoré majú byť na základe použitia poukazu dodané. Na poukaze alebo v súvisiacej dokumentácii

musia byť uvedené tovary alebo služby, ktoré majú byť na základe použitia poukazu dodané, alebo totožnosť ich možných dodávateľov a tiež musia byť uvedené podmienky ich použitia. Tým sa bude poukaz považovať za protihodnotu alebo jej časť za príslúchajúce dodanie tovaru alebo služieb. V novele zákona o DPH bude rozlíšené uplatňovanie pravidiel DPH podľa toho, či pôjde o jednoúčelový alebo viacúčelový poukaz. O jednoúčelový poukaz pôjde vtedy, ak v čase vystavenia poukazu je známe miesto dodania tovaru alebo služieb a suma splatnej dane tovaru alebo služieb, na ktoré sa vzťahuje, o viacúčelový poukaz pôjde vtedy, ak v čase vystavenia poukazu nebude známe miesto dodania tovaru alebo služieb a ani suma splatnej dane tovaru a služieb. Pri jednoúčelovom poukaze vznikne daňová povinnosť v momente jeho vydania, pri následnom samotnom odovzdaní tovaru alebo služby výmenou za poukaz už daňová povinnosť platiteľovi dane nevznikne. Naopak, viacúčelový poukaz bude predmetom DPH až v momente jeho skutočnej výmeny za tovar alebo službu, na ktorú sa vzťahuje.

Zavedenie obrátového limitu pre osoby poskytujúce digitálne služby

Od 1. 1. 2015 v rámci zdaňovania digitálnych služieb (telekomunikačné služby, služby rozhlasového a televízneho vysielania a elektronické služby)

platí, že ak sú tieto služby poskytované nezdaniiteľným osobám, miestom dodania je členský štát, v ktorom je odberateľ usadený (tzv. členský štát spotreby), pričom daň z týchto služieb patrí tomuto členskému štátu spotreby. Novela zákona o DPH navrhuje zaviesť obrátový limit pre zdaniiteľné osoby, ktoré sú usadené len v jednom členskom štáte Európskej únie a ktoré poskytujú tzv. digitálne služby nezdaniiteľným osobám, ktoré sú usadené v inom členom štáte. Ak hodnota takýchto služieb nepresiahne v kalendárnom roku sumu 10 000 eur bez dane a súčasne túto sumu nepresiahla v predchádzajúcom kalendárnom roku, poskytovatelia tzv. digitálnych služieb si budú môcť ako miesto dodania služieb zvoliť členský štát ich usadenia.

Zmena oslobodenia od dane pri dodaní stavby, resp. jej časti a nájmu tejto nehnuteľnosti

V súčasnosti je oslobodené od dane podľa zákona o DPH dodanie stavby vrátane dodania stavebného pozemku, na ktorom stavba stojí, ak je dodanie uskutočnené po piatich rokoch odo dňa prvej kolaudácie stavby alebo po piatich rokoch odo dňa začatia prvého užívania tejto stavby. Návrh zákona o DPH upresňuje aj to, čo sa považuje za prvú kolaudáciu stavby.

Novela zákona o DPH navrhuje zrušiť právo voľby pre platiteľa dane pri dodaní stavby, resp. jej

časti (vrátane dodania stavebného pozemku, na ktorom stavba stojí), ktorý sa môže rozhodnúť, že dodanie stavby, resp. jej časti nebude oslobodené od dane. To znamená, že platiteľ dane pri dodaní nehnuteľnosti oslobodenej od dane, ktorá je určená na bývanie (byt, rodinný dom, bytový apartmán), dodá túto nehnuteľnosť bez dane. V prípade, že platiteľ dane bude predávať samostatne byt alebo bytový apartmán v bytovom dome, oslobodenie od dane sa podľa novely zákona o DPH posúdi podľa doby, ktorá uplynula od prvej kolaudácie bytového domu. Rovnako aj pri prenájme nehnuteľností určených na bývanie novela zákona o DPH navrhuje zrušiť právo voľby platiteľa dane na oslobodenie prenájmu nehnuteľnosti určenej na bývanie (byt, rodinný dom alebo jej časť, bytový apartmán). Navrhuje sa, aby sa táto zmena pri prenájme nehnuteľností určených na bývanie týkala len tých zmluvných vzťahov (zmlúv o nájme bytu), ktoré budú uzavreté po 1. 1. 2019.

Zmena pri dodaní hnutel'ného majetku a nadobudnutí tovaru alebo nového dopravného prostriedku na základe nájmovej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci

Návrh zákona chce ustanoviť to, že poskytovateľ cezhraničného finančného lízingu nemusí prispôbiť zdaňovanie predmetného lízingu v závislosti od toho, ako sa táto transakcia posúdi podľa zákona o DPH platného v členskom štáte príjemcu (nájomcu). Z uvedeného sa za dodanie tovaru nepovažuje odovzdanie hnutel'ného hmotného majetku na základe nájmovej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci, ak sa v členskom štáte nájomcu považuje prevzatie predmetu nájmu za nadobudnutie tovaru z iného členského štátu, ktoré je predmetom dane. Za nadobudnutie tovaru a nového dopravného prostriedku sa podľa návrhu zákona o DPH nebude považovať ani prevzatie tovaru/nového dopravného prostriedku na základe nájmovej zmluvy s dojednaným právom kúpy prenajatej veci, ak sa v členskom štáte prenajímateľa považuje odovzdanie predmetu nájmu za dodanie tovaru do iného členského štátu s oslobodením od dane.

Hrubá a čistá minimálna mzda od 1. 1. 2019

Zamestnávateľia budú musieť od nového roka rešpektovať nárast minimálnej mzdy. Nariadením ustanovená suma mesačnej minimálnej mzdy 520 eur je **hrubou minimálnou mzdou**, čo v praxi znamená, že po odpočítaní 19 % dane z príjmov a odvodov do zdravotnej a Sociálnej poisťovne bude výška čistej mesačnej minimálnej mzdy nižšia. Aká bude výška odvodov na zdravotné a sociálne poistenie?

Výška odvodov ovplyvňuje jednak čistú mzdu zamestnanca a jednak cenu práce zamestnávateľa (hrubá mzda zamestnanca + odvody zamestnávateľa za zamestnanca). Odvody z minimálnej mzdy predstavujú pre zamestnávateľa podstatne nižšiu daňovú záťaž ako napríklad z priemernej mzdy.

Odvody sú určené percentuálnymi sadzbami a ich výška sa v roku 2019 oproti roku 2018 nezmení. Od 1. 1. 2019 sa však zmení výška minimálneho a maximálneho vymeriavacieho základu potrebného na výpočet odvodov.

Z minimálnej mzdy sa odvádzajú nasledovné odvody:

1. **zdravotné odvody** – ide o odvody do zdravotnej poisťovne na povinné verejné zdravotné poistenie
2. **sociálne odvody** – ide o odvody do Sociálnej poisťovne, ktoré predstavujú najvyššiu položku odvodového zataženia

Odvody zamestnávateľa z minimálnej mzdy zamestnanca bez zdravotného postihnutia budú v roku 2019 predstavovať **35,20 %** – 183,04 eur (52 eur + 131,04 eur).

Odvody zamestnávateľa z minimálnej mzdy zamestnanca so zdravotným postihnutím budú v roku 2019 predstavovať **30,20 %** – 157,04 eur (26 eur + 131,04 eur).

Odvody zamestnanca bez zdravotného postihnutia z minimálnej mzdy budú v roku 2019 predstavovať **13,40 %** – 65,68 eur (16,80 eur + 48,88 eur) – pri uplatnení odpočítateľnej položky na zdravotné poistenie.

Odvody zamestnanca so zdravotným postihnutím z minimálnej mzdy budú v roku 2019 predstavovať **11,40 %** – 57,28 eur (8,40 eur + 48,88 eur) – pri uplatnení odpočítateľnej položky na zdravotné poistenie.

Super hrubá minimálna mzda (cena práce) bude v roku 2019 vo výške 703,04 eur (hrubá minimálna mzda 520 eur + odvody zamestnávateľa 183,04 eur) = **mzdové náklady zamestnávateľa na zamestnanca**.

Daň z príjmov (z minimálnej mzdy) od 1. 1. 2019

Daň z príjmov fyzických osôb predstavuje daň (sumu), ktorú musí každý zamestnanec zaplatiť zo svojej mzdy. Výška dane vždy závisí od výšky mzdy zamestnanca, resp. od základu dane.

Po odpočítaní sociálnych a zdravotných odvodov sa z minimálnej mzdy ešte odpočítava nezdaniteľná časť základu dane (ak zamestnanec podpíše vyhlásenie u jedného zamestnávateľa), ktorá bude v roku 2019 vo výške 328,12 eur/mesiac. Z výslednej sumy sa následne vypočíta 19 % daň, ktorá sa odvedie štátu.

U zamestnanca bez zdravotného postihnutia, ktorý si uplatnil odpočítateľnú položku na zdravotné poistenie a uplatní si aj nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka, bude výpočet preddavku na daň a čistej mzdy nasledovný:

Hrubá mesačná minimálna mzda po odpočítaní odvodov v roku 2019	454,32 eur
Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka	328,12 eur
19 % daň z príjmov (zo sumy 126,20 eur)	23,97 eur
Čistá mzda zamestnanca	430,35 eur

Druh odvodov		Odvody zamestnanca z hrubej minimálnej mzdy (520 eur) v roku 2019	Odvody zamestnávateľa z hrubej minimálnej mzdy (520 eur) v roku 2019
Zdravotné poistenie	pri zamestnancovi bez zdravotného postihnutia	4 % (16,80 eur)*	10 % (52 eur)
	pri zamestnancovi so zdravotným postihnutím	2 % (8,40 eur)*	5 % (26 eur)
Sociálne poistenie		9,40 % (48,88 eur)	25,20 % (131,04 eur)
	nemocenské poistenie	1,4 % (7,28 eur)	1,4 % (7,28 eur)
	starobné poistenie	4 % (20,80 eur)	14 % (72,80 eur)
	invalidné poistenie	3 % (15,60 eur)	3 % (15,60 eur)
	poistenie v nezamestnanosti	1 % (5,20 eur)	1 % (5,20 eur)
	garančné poistenie	-	0,25 % (1,30 eur)
	úrazové poistenie	-	0,80 % (4,16 eur)
	rezervný fond solidarity	-	4,75 % (24,70 eur)
Mzda zamestnanca bez zdravotného postihnutia po odpočítaní odvodov	454,32 eur		
Mzda zamestnanca so zdravotným postihnutím po odpočítaní odvodov	462,72 eur		

* Výška odvodu pri uplatnení odpočítateľnej položky na zdravotné poistenie.

U zamestnanca so zdravotným postihnutím, ktorý si uplatnil odpočítateľnú položku na zdravotné poistenie a uplatní si aj nezdaniteľnú časť základu dane na daňovníka, bude výpočet preddavku na daň a čistej mzdy nasledovný:

Hrubá mesačná minimálna mzda po odpočítaní odvodov v roku 2019	462,72 eur
Nezdaniteľná časť základu dane na daňovníka	328,12 eur
19 % daň z príjmov (zo sumy 134,60 eur)	25,57 eur
Čistá mzda zamestnanca	437,15 eur

Presná suma čistej minimálnej mzdy môže byť u zamestnancov rôzna, pretože sa vypočítava na základe viacerých faktorov ako je:

- počet vyživovaných detí,
- uplatňovanie nezdaniteľnej časti na zamestnanca,
- uplatňovanie odpočítateľnej čiastky do zdravotnej poisťovne.

Minimálna mzda v členských štátoch EÚ

Minimálna mzda predstavuje minimálne peňažné plnenie, ktoré musí zamestnávateľ poskytovať svojmu zamestnancovi za účelom zabezpečenia minimálnej úrovne príjmu zamestnanca za vykonanú prácu.

Európsky štatistický úrad Eurostat dlhodobo upozorňuje na rozdiely v minimálnych mzdách naprieč Európskou úniou. K 1. januáru tohto roka malo zavedenú minimálnu mzdu 22 z 28 členských štátov. Výnimkou sú Dánsko, Taliansko, Cyprus, Rakúsko, Fínsko a Švédsko. Zavedenú ju nemá ani krajina Európskeho hospodárskeho priestoru – Švajčiarsko.

Kým vo východných členských štátoch EÚ sa pohybovala pod hranicou 500 eur, v severozápadných štátoch presahovala sumu 1000 eur. Najvyššiu minimálnu mzdu si stále udržuje Luxembursko – 1 999 eur, na druhom mieste je Írsko – 1 614 eur a nasleduje Holandsko s 1 578 eur.

Najnižšiu minimálnu mzdu má aktuálne Bulharsko – 261 eur, po ňom nasleduje Litva – 400 eur, Rumunsko – 408 eur a Lotyšsko – 430 eur.

V rámci našich susedných štátov má v súčasnosti najvyššiu minimálnu mzdu Poľsko – 503 eur, po ňom Česko – 478 eur a napokon Maďarsko – 445 eur.

Členský štát EÚ	Mesačná minimálna mzda v roku 2018	Členský štát EÚ	Mesačná minimálna mzda v roku 2018
Luxembursko	1 999 eur	Portugalsko	677 eur
Írsko	1 614 eur	Poľsko	503 eur
Holandsko	1 578 eur	Estónsko	500 eur
Belgicko	1 563 eur	Slovensko	480 eur
Nemecko	1 498 eur	Česko	478 eur
Francúzsko	1 498 eur	Chorvátsko	462 eur
Spojené kráľovstvo	1 401 eur	Maďarsko	445 eur
Španielsko	859 eur	Lotyšsko	430 eur
Slovinsko	843 eur	Rumunsko	408 eur
Malta	748 eur	Litva	400 eur
Grécko	684 eur	Bulharsko	261 eur

V prípade členských štátov EÚ mimo eurozóny vplýva na uvedenú výšku mesačnej minimálnej mzdy a na uvedené poradie výmenný kurz, ktorý sa používa pri prepočte národných mien na euro.

V rámci všetkých štátov EÚ vplýva na uvedenú výšku mesačnej minimálnej mzdy a na uvedené poradie aj tá skutočnosť, že nie všetky štáty majú 40-hodinový týždenný pracovný čas a že v niektorých krajinách je minimálna mzda stanovená ako hodinová, v iných zase ako mesačná.

Pracovné rokovanie SŽZ a SŽK

Dňa 17. októbra 2018 sa uskutočnilo pracovné rokovanie predsedu Slovenského živnostenského zväzu Stanislava Čižmárika a predsedu Slovenskej živnostenskej komory Oldřicha Holíša. Prítomní na rokovaní boli aj Ing. Ján Dutko, riaditeľ živnostenského

odboru MV SR, Ján Palenčár, Ing. Miriam Bellušová, Mgr. Branislav Masár a Mgr. Viktor Kubal.

Hlavnou témou tohto prvého spoločného rokovania, už s novým predsedom SŽK Oldřichom Holíšom, bola terajšia a hlavne budúca spolupráca vo všetkých smeroch pôsobenia, s dôrazom na celoživotné a duálne vzdelávanie a prienikové témy, ktoré obidve organizácie spájajú. V priateľskej atmosfére sa zúčastnené strany rozprávali aj o konkrétnych možnostiach spolupráce nielen v blízkej budúcnosti, ale aj perspektívne, na niekoľko rokov dopredu, pretože len vzá-

jomnou podporou je možné pre živnostníkov na Slovensku urobiť oveľa viac.

V tejto súvislosti sa prerokovala aj príprava a písomné dopracovanie vzájomnej **Deklarácie** – dokumentu, ktorý hmatateľne posunie kvalitu vzájomnej spolupráce oboch inštitúcií, ktorej prvoradým zámerom je – spoločne pomôcť uľahčiť živnostníkom pracovný život, odbúrať zbytočnú byrokratickú záťaž a presadzovať takú legislatívu, ktorá umožní rozvoj remesiel a malého a stredného podnikania a nie ich likvidáciu.

Viktor Kubal

Základná výbava živnostníka

Ušetríte až 1 752 €

DOXX
stravné lístky

www.doxxlistky.sk

NEZVYČAJNÉ BENEFITY

Na „materskú“ so psom

Nielen u nás je nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, s rovnakým problémom sa boria aj v iných krajinách. Niektorí zamestnávateľia, ak sa im podarí zohnať tých správnych ľudí, usilujú sa udržať si ich za každú cenu. Aj tým, že im ponúkajú nezvyčajné benefity.

Americké gigantické technologické spoločnosti ako Facebook a Google ponúkajú svojim zamestnancom v kantíne gurmánske jedlá či posilňovňu priamo na pracovisku. Marketingová spoločnosť Nina Hale z Minneapolisu zašla ešte ďalej. V prípade, ak si ich zamestnanec zaobstará nového zvieracieho maznáčika, dostane dovolenku, alebo môže týždeň pracovať doma. „Benefitom, ktoré len držali zamestnancov v kanceláriách, je koniec,“ povedala pre noviny The New York Times Allison McMenimenová, viceprezidentka spoločnosti. „Zvieratá niektorým chovateľom nahrádzajú deti. A teraz tak na ne podobným spôsobom nazerajú aj niektorí zamestnávateľia“.

Connor McCarthy, pracovník Nina Hale, bol prvým zo zamestnancov, ktorý o prácu z domu kvôli zvieratku požiadal. Keď si kúpil šteňa Bentley, chcel mu pomôcť si na nový domov lepšie zvyknúť. „Zmena domova môže byť pre zviera stresujúca,“ vysvetlil McCarthy vedeniu firmy, ktoré jeho žiadosti vyhovel a zaviedlo tak novú politiku dovolení.

Nina Hale však nie je jediná spoločnosť na svete, ktorá toleruje zvýšenú starostlivosť o zvieratá. Rímska univerzita Sapienza vlni poskytla platené voľno jednej zo svojich zamestnankýň potom, čo jej ochorel dvanásťročný pes.

Zamestnanci newyorské spoločnosti mParticle zase môžu využiť dva týždne platenej dovolenky v momente, keď adoptujú záchranného psa alebo sa musia starať o exotické zviera.

Pivo v práci

Posediť si v práci s kolegami pri pive je niečo, o čom väčšina ľudí môže iba snívať. V Hongkongu to ale možné je. Britská banka Standard Chartered z Hongkongu požiadala co-workingového giganta WeWork, aby pretvoril jedno z poschodí hongkongských kancelárií tak, aby pracovné prostredie podporovalo inovatívne myslenie jej zamestnancov. „To, čo vo finančnej inštitúcii bežne vidate, býva chladné a tvrdé, pretože chcú vyzerať korporátne. My sme ale chceli, aby sa ľudia zodvihli zo svojich stoličiek, družili sa a hovorili spolu,“ vysvetľuje zámer Sern Hong Yu, jeden z manažérov WeWorku.

Priestor, ktorému hovorí eXellator, je maximálne otvorený, sú v ňom pingpongové stoly a množstvo príjemných zákutí na posedenie. Pracovníci majú okrem priateľskej atmosféry k dispozícii aj bar, kde si môžu dať občerstvenie, kávu alebo hoci aj pivo, hoci konzumácia alkoholického nápoja je obmedzená len na určitú dennú dobu. „Veľké firmy po celom svete hľadajú cesty, ako si udržať alebo nalákať tých najlepších ľudí,“ popisuje Hong Yu. „Počínajúc mileniálmi, je tu niekoľko mladých generácií, ktorí chcú žiť, nie prežívať,“ vysvetlil zavedenie tohto nezvyčajného benefitu.

Adresár Slovenskej živnostenskej komory

Predseda SŽK:

Oldřich HOLIŠ
predseda@szk.sk

Sídlo SŽK:

Úrad komory
Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
Vedúca sekretariátu Úradu komory: Anna Sklenárová
Tel.: 041/7645195 • e-mail: uradkomory@szk.sk

Kancelária Úradu komory v Košiciach
Kukučínova 23, 040 01 Košice
Tel.: 055/6941736 • e-mail: bohacik@szk.sk
Ervín Boháčik

Kancelária Úradu komory v Bratislave
Sliačska 1/E, 821 02 Bratislava
Tel.: 02/44461400 • e-mail: micka@szk.sk
Vladimír Mička

Krajské zložky komory:

KZK Bratislava
Sliačska 1/E, 821 02 Bratislava
Vladimír Mička, predseda
Tel.: 02/49246588
e-mail: micka@szk.sk, kzkbratislava@szk.sk

KZK Banská Bystrica
Horná 13, 974 04 Banská Bystrica
JUDr. Tomáš Suchý, predseda
Tel.: 048/3219959 • e-mail: kzkbbystrica@szk.sk

KZK Košice
Kukučínova 23, 040 01 Košice
Ervín Boháčik, predseda
Tel.: 055/6941736 • e-mail: bohacik@szk.sk

KZK Prešov
Duchnovičovo nám. 1, 080 01 Prešov
Juraj Drál, predseda
Kontaktná osoba: Ing. Vladimír Fedor
Tel.: 0908 991 481 • e-mail: kzkprešov@szk.sk

KZK Trnava
Hlavná 17, 917 01 Trnava
Ing. Robert Schmidt, predseda
Kontaktná osoba: Helena Schmidtová
Tel.: 033/5512720 • e-mail: kzktrnava@szk.sk

KZK Žilina
Dolné Rudiny 3, 010 01 Žilina
Ing. Pavol Višňovský, PhD., predseda
Tel.: 041/7645195 • e-mail: uradkomory@szk.sk

KZK Nitra
Fraňa Mojtu 18 (budova Mediahaus), 949 01 Nitra
Marek Štrba, predseda
Tel.: 0949 816 505 • e-mail: kzknitra@szk.sk

Ročné zúčtovanie sociálneho poistenia od roku 2023

Národná rada Slovenskej republiky dňa 23.10. 2018 schválila novelu zákona o sociálnom poistení, ktorá sa okrem iného týka ročného zúčtovania sociálneho poistenia. Prvýkrát bude ročné zúčtovanie sociálneho poistenia vykonané za rok 2022 v roku 2023, k plateniu preddavkov poistného na sociálne poistenie tak dôjde už od 1. 1. 2022. Termín vykonania ročného zúčtovania je stanovený do 30. septembra kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, za ktorý sa robí ročné zúčtovanie. V prípade, že bude mať platiteľ predĺženú lehotu na podanie daňového priznania, termín na vykonanie ročného zúčtovania bude do 31. októbra.

Vykonávať ho bude Sociálna poisťovňa

Sociálna poisťovňa povinne pridelí identifikačné číslo právneho vzťahu zamestnanca. Zamestnávateľ bude povinný viesť toto číslo v evidencii zamestnanca na účely sociálneho poistenia a starobného dôchodkového sporenia. Ročné zúčtovanie sociálneho poistenia sa bude vzťahovať na povinné poistné, teda na nemocenské poistenie, dôchodkové poistenie, príspevky na starobné dôchodkové sporenie, poistenie v nezamestnanosti a poistné do rezervného fondu solidarity. Na poistné na úrazové poistenie a garančné poistenie sa vzťahovať nebude. Dodatočne zaplatené poistné na dôchodkové poistenie nebude už mať vplyv na už vykonané ročné zúčtovanie sociálneho poistenia. Týkať sa bude zamestnancov, povinne nemocensky a povinne dôchodkových SZČO a zamestnávateľa (prostredníctvom výsledkov ročného zúčtovania zamestnancov). Nebude sa vzťahovať na štát (napr. poistenkyň na materskej a rodičovskej dovolenke), Sociálnu poisťovňu (poberateľov úrazovej renty) a na dobrovoľne poistené osoby.

Výpočet ročného zúčtovania sociálneho poistenia

Výsledok ročného zúčtovania sociálneho poistenia vypočíta Sociálna poisťovňa na základe porovnania vymeriavacích základov vykázaných na platenie poistného preddavkami a vymeriavacích základov, ktoré budú známe pri ročnom zúčtovaní z údajov, ktoré má Sociálna poisťovňa k dispozícii ku dňu vykonania ročného zúčtovania. Tým poistencom, ktorí vykonávajú viacero zárobkových činností, sa bude ročné zúčtovanie vykonávať najprv čiastočne za každý poistný vzťah a následne za súbeh poistných vzťahov. Výsledok ročného zúčtovania sociálneho poistenia Sociálna poisťovňa oznámi písomne poistencovi a zamestnávateľovi. V rozhodnutí môže byť uvedený preplatok, nedoplatok na poistnom na sociálne poistenie, príp. vyrovnaná nulová bilancia.

Nedoplatok na poistnom bude poistenc a zamestnávateľ povinný uhradiť do 45 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výsledku ročného zúčtovania. Rovnaký termín – 45 dní bude platiť aj pre Sociálnu poisťovňu v prípade vrátenia preplatku na poistnom. Výsledok ročného zúčtovania v sume menšej ako 5 EUR Sociálna poisťovňa nebude nijako riešiť (či pôjde o preplatok alebo nedoplatok).

Novela prináša aj ďalšie zmeny

- Ruší maximálny mesačný vymeriavací základ pre zamestnanca, zamestnávateľa aj samostatne zárobkovo činnú osobu na platenie preddavkov na poistnom a zároveň zavádza maximálny ročný vymeriavací základ, ktorý sa bude vzťahovať na zamestnávateľa, zamestnanca a samostatne zárobkovo činnú osobu pri platení preddavkov a aj pri vykonaní ročného zúčtovania. Tento vymeriavací základ sa bude pomerne znižovať v prípadoch, ak poistenie netrvalo celý kalendárny rok alebo ak samostatne zárobkovo činná osoba má vylúčenú povinnosť platiť poistné,
 - Ak zaplatené preddavky na poistnom v kalendárnom roku dosiahnu poistné zo sumy maximálneho ročného vymeriavacieho základu, platenie preddavkov na poistné sa pre zamestnanca a zamestnávateľa zastaví. Ak má fyzická osoba viac zamestnaní v priebehu kalendárneho roka, tak uvedené platí pre každého jej zamestnávateľa (príp. každý právny vzťah) osobitne. Poistné, ktoré zaplatí zamestnanec z viacerých právnych vzťahov z vyššieho ako z maximálneho ročného vymeriavacieho základu bude predmetom ročného zúčtovania,
 - Pre SZČO sa okruh príjmov, z ktorých sa určuje vymeriavací základ ako aj spôsob výpočtu vymeriavacieho základu, nemení. Pre výpočet vymeriavacieho základu na vykonanie ročného zúčtovania sa použijú údaje o príjmoch z daňového priznania za kalendárny rok, za ktorý sa zúčtovanie vykonáva.
 - Pre SZČO sa zachováva maximálne mesačný vymeriavací základ, ktorý sa určí ako 1/12 maximálneho ročného vymeriavacieho základu na platenie preddavkov, a to z dôvodu zamedzenia vzniku vysokých preplatkov na poistnom ako výsledok ročného zúčtovania na strane SZČO s vysokými príjmami,
 - Ak SZČO bude mať v zúčtovacom období príjem z podnikania alebo inej samostatnej zárobkovej činnosti menší ako 50 % nezdaniteľnej časti základu dane, nie je povinná podať daňové priznanie k dani z príjmov. Sociálna poisťovňa vykoná takejto osobe ročné zúčtovanie tak, že vymeriavací základ pre výpočet ročného zúčtovania bude vo výške úhrnu minimálnych mesačných vymeriavacích základov, za obdobie počas ktorých bola táto osoba poistená.

-SP-

